

Early dysfunction of transplanted kidney revealed the cause of recurrent nephrolithiasis: a case report of primary hyperoxaluria

Roxana Peysepar¹, Farahnaz Pasha², Ahmad Firoozan³, Amirhossein Zabolian⁴

¹ MD, Department of Internal Medicine, Faculty of Medicine, Tehran Medical Sciences, Islamic Azad University, Tehran, Iran

² Assistant Professor, Division of Nephrology, Department of Internal Medicine, Faculty of Medicine, Tehran Medical Sciences, Islamic Azad University, Tehran, Iran

³ Associate Professor, Division of Nephrology, Department of Internal Medicine, Shahid Labbafinejad Medical Center, Shahid Beheshti University of Medical Science, Tehran, Iran

⁴ Young Researcher and Elite Club, Tehran Medical Sciences, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Abstract

Primary hyperoxaluria (PH) disorder causes end-stage renal disease (ESRD). Missed diagnosis or relapse in transplanted kidney is common. We present a 36-year-old patient with a history of recurrent renal calculus which progressed to end-stage renal disease. He underwent kidney-transplant surgery. Renal function tests had worsening progressively at first-week post-transplant. Transplanted kidney biopsy lead to the underlying PH. His several admissions and complications make us to report the case and suggest re-evaluation of PH before the kidney transplant in ESRD.

Keywords: End-stage renal disease (ESRD), Primary hyperoxaluria (PH), Kidney transplant.

Cited as: Peysepar R, Pasha F, Firoozan A, Zabolian AH. Early dysfunction of transplanted kidney revealed the cause of recurrent nephrolithiasis: a case report of primary hyperoxaluria. Medical Science Journal of Islamic Azad University, Tehran Medical Branch 2022; 31(4): 464-467.

Correspondence to: Farahnaz Pasha

Tel: +98 21 22006660

E-mail: fpasha@iautm.ac.ir

ORCID ID: 0000-0002-9326-072X

Received: 15 May 2021; **Accepted:** 6 Jul 2021

افت عملکرد زودهنگام کلیه پیوندی در بیمار با سابقه سنگ کلیه متعدد: گزارش مورد هایپراگزالوری اولیه

رکسانا پی سپار^۱، فرحناز پاشا^۲، احمد فیروزان^۳، امیرحسین زابلیان^۴

^۱ پژوهشگاه آزاد اسلامی، دانشکده پزشکی، علوم پزشکی تهران، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران
^۲ استادیار، بخش نفروЛОژی، گروه داخلی، دانشکده پزشکی، علوم پزشکی تهران، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران
^۳ دانشیار، بخش نفرولوژی، گروه پزشکی داخلی، مرکز پزشکی شهید لبافی نژاد، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران
^۴ محقق باشگاه پژوهشگران جوان و باشگاه نخبگان، علوم پزشکی تهران، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

چکیده

هایپراگزالوری اولیه می‌تواند منجر نارسایی کلیه شود و احتمال عدم تشخیص این مشکل یا عود در کلیه پیوندی شایع است. در این مقاله یک بیمار ۳۶ ساله با سابقه عود متعدد سنگ کلیه که منجر به نارسایی کلیوی شده است را معرفی می‌کنیم که تحت پیوند کلیه قرار گرفت و در عرض یک هفته کلیه پیوندی عملکرد خود را از دست داد و بیوپسی از کلیه پیوندی، بیماری زمینه‌ای هایپراگزالوری اولیه را تشخیص داد. بستری‌های متعدد و عوارض این بیمار ما را بر آن داشت تا با گزارش این مورد پیشنهاد بررسی مجدد هایپراگزالوری اولیه پیش از پیوند و در مرحله نارسایی انتهایی کلیوی را بدھیم.
واژگان کلیدی: نارسایی کلیوی، هایپراگزالوری اولیه، پیوند کلیه.

کلیه نیز دچار رسوب اگزالت در کلیه پیوندی و سبب تشخیص هایپراگزالوری اولیه نوع یک در این بیمار شد.

مقدمه

مشکلات متابولیسم کلسیم، اوریک اسید، اگزالت، سیستئین یا عفونت‌های مکرر سیستم ادراری از علل شناخته شده عود سنگ‌های ادراری هستند. اگزالت می‌تواند سبب تولید کریستال‌های داخلی توبولی و تولید سنگ‌های کلیوی شوند. هایپراگزالوری اکثرا ثانویه به افزایش مصرف یا افزایش برداشت روده‌ای است. تولید اندوژن اگزالت به علت نقص ژنتیکی و در نتیجه نقص آنزیم کبدی در مسیر متابولیسم اگزالت سبب هایپراگزالوری تحت عنوان هایپراگزالوری اولیه می‌شود (۱). در ادامه بیماری با سابقه سنگ کلیه عود کننده منجر به نارسایی کلیوی مرحله انتهایی را تشریح خواهیم کرد که بعد از پیوند

معرفی مورد
 مرد ۳۶ ساله تک کلیوی با سابقه هشت ساله عود سنگ کلیه که منجر به نارسایی کلیه و دیالیز شده بود، بعد از چهار ماه از شروع دیالیز تحت پیوند کلیه از دهنده زنده قرار گرفت. بیمار تحت درمان القابی با متیل پردنیزولون و التوزومب و سپس مایکوفنولات، پردنیزولون و سیکلوسپورین به عنوان درمان نگه دارنده قرار گرفت. بعد از پنج روز از پیوند حجم ادرار وی کاهش ناگهانی پیدا کرد و میزان کراتینین سرم افزایش یافت. درمان آنتی تیموس گلوبین، سیکلوسپورین و تاکرولیموس برای بیمار شروع شد. روز هفت بعد از پیوند به علت افزایش پتاسیم دوباره دیالیز با فیلتر با شار بالا برای بیمار شروع شد. در بررسی کالرداپلر همatom یا ترومبوzu گزارش نشد. در اسکن DTPA کاهش عملکرد

۴۰ ml/min ۴۰ کاهش پیدا می‌کند. افزایش اگزالات سرم به بالای ۳۰ micromoles/L مختص از جمله شبکیه، بافت عصبی، میوکارد، عروق خونی، پوست، مفاصل، غز استخوان می‌شود. هایپرآگزالوری می‌تواند سبب کاهش بینایی، نوروپاتی، بیماری ایسکمیک قلبی، آریتمی، لیویدورتیکولاریس، گانگرن پوستی، کلسیفیلاکسی، کندرولکسینوز، سینوویت و دفرمیتی های استخوانی شود (۲). بیمار مورد بحث از سن ۲۸ سالگی سنگ کلیه را تجربه کرده است که به صورت رنال کولیک تظاهر پیدا کرده است و در سونوگرافی متوجه نبود کلیه سمت راست در محل آناتومیک خود شده‌اند. در پیلوگرافی با تزریق داخل وریدی (IVP) کلیه راست به صورت چروکیده، کوچک، کلسیفیه و بدون عملکرد گزارش شد که احتمالاً این تغییرات به علت بیماری زمینه‌ای ناشناخته هایپرآگزالوری اولیه است. مشخص نیست چرا کلیه راست در این حد شدید درگیر شده بود و تظاهر بالینی نداشت، در حالی که در کلیه چپ تنها درگیری به صورت سنگ کلیه بود و تست‌های عملکرد کلیوی را در حد نرمال حفظ کرده بود.

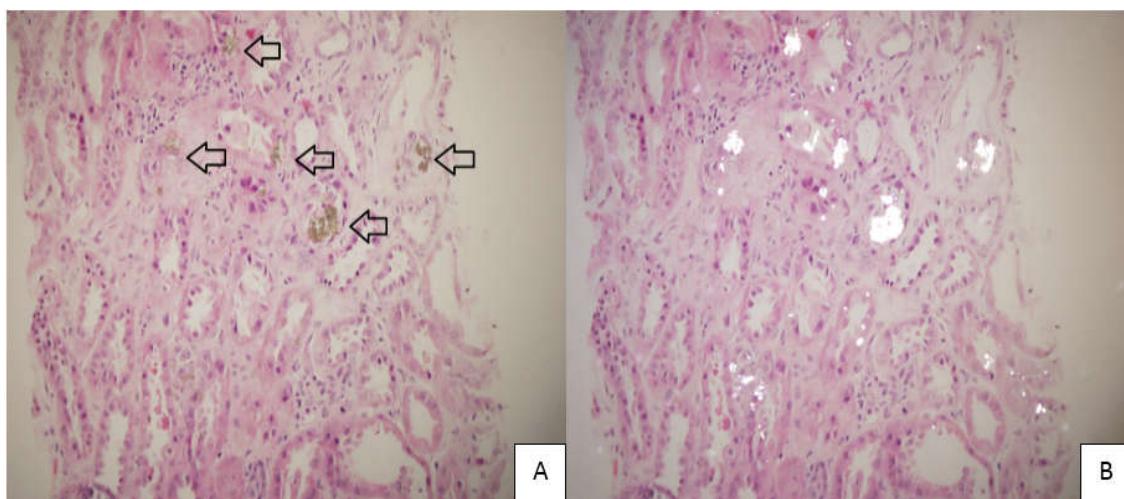
هایپر آگزالوری اولیه تا زمان ایجاد نارسایی کلیوی مرحله نهایی یا رسواب کلسیم اگزالات در کلیه پیوندی ممکن است تشخیص داده نشده باقی بماند (۳-۸). در ۳۰ الی ۶۰ درصد موارد رسواب کلسیم اگزالات در کلیه پیوندی سبب تشخیص هایپرآگزالوری اولیه است. همچنان که در مورد بیمار این گزارش چنین رخ داده است (۹). تشخیص هایپرآگزالوری بسیار دشوار است، چرا که طیف وسیعی از تظاهرات را ممکن

و پریوژن کلیه پیوندی گزارش شد. بررسی پاتولوژی نمونه بیوپسی از کلیه پیوندی مؤید آسیب توبولی ناشی از رسواب کریستال‌های اگزالات بود و شواهدی از پس زدن حاد، نفریت بینایی و توکسیستی ناشی از مهار کننده‌های کلسی نورین وجود نداشت. بررسی‌های تکمیلی نشان دهنده هایپرآگزالوری اولیه بود. در بررسی ژنتیک، موتاسیون هموزیگوت AGXT1 در اگزون هفت گزارش شد و تایید کننده هایپرآگزالوری اولیه تیپ یک بود.

درمان به صورت کاهش مصرف مواد حاوی اگزالات و درمان با پیریدوکسین در کنار همودیالیز شروع شد. سه ماه بعد، بیمار با درد پهلو و تب بستری شد و به علت پایداری تب و کشت خون مشتب بعد از درمان طولانی مدت آنتی بیوتیکی تصمیم به خروج کلیه پیوندی گرفته شد. کلیه پیوندی بسیار بزرگ، سخت و احاطه شده با تجمعات چركی متعدد و حاوی سنگ‌های متعدد کلسیم اگزالات بود. در بررسی میکروسکوپی رسواب کلسیم اگزالات و میکروکلسیفیکاسیون گزارش شد. بیمار تحت پیوند همزمان کبد و کلیه قرار گرفت (شکل ۱).

بحث

هایپر آگزالوری در اثر فقدان نسبی یا کامل آلانین گلی اگزالات ترانس آمیناز (AGT) ایجاد می‌شود، که باعث افزایش تولید کلسیم اگزالات و رسواب آن در اعضای مختلف، به ویژه سیستم ادراری می‌شود که می‌تواند به صورت سنگ ادراری، نفوکلسینوز و کاهش عملکرد کلیه تظاهر کند. ظرفیت پاک سازی اگزالات از سرم با کاهش کلیرانس کلیوی به کمتر از

شکل ۱. نمونه بیوپسی از کلیه پیوندی زیر میکروسکوپ نوری. A: رسوبات قهوه‌ای کلسیم اگزالات زیر نور عادی، B: رسوبات کلسیم اگزالات زیر نور پولاریزه

بیماران با هایپر اگزالوری اولیه و نارسایی انتهایی کلیوی در قیاس با بیماران با نارسایی کلیوی بدون هایپر اگزالوری اولیه بیشتر است (۱۱) که در این مرحله گرچه بررسی برای هایپر اگزالوری دیر به نظر می‌رسد، ولی اگر در مورد بیمار ما دوباره در مرحله نارسایی انتهایی کلیه سطح سرمی اگزالت اندازه گیری می‌شد می‌توانست به تشخیص زودتر بیماری زمینه‌ای کمک کند و از اینکه بیمار دو نوبت تحت پیوند قرار گیرد و از عوارض بعد از پیوند اولیه جلوگیری کند. پیشنهاد نویسنده‌گان این مقاله انجام آزمایش ژنتیک بررسی هایپر اگزالوری در بیماران با سابقه سنگ کلیه عود کننده منجر به نارسایی انتهایی کلیه، پیش از پیوند کلیه است. این مقاله با کد اخلاق IR.IAU.TMU.REC.1399.568 به تصویب رسیده است.

است بروز دهد. بسیاری از افرادی که به عنوان هایپر اگزالوری ثانویه در نظر گرفته شده‌اند ممکن است دچار هایپر اگزالوری اولیه باشند (۱۰). از زمان آنوریک شدن بیمار حدود دو هفته بعد از پیوند کلیه برای بیمار پیریدیوکسین برای کاهش تولید میزان اگزالت تجویز شد (۳). افزایش مصرف آب، فرص پتابسیم سیترات و هیدروکلروتیازید با توجه تحت دیالیز بودن بیمار تجویز نشد.

برای جلوگیری از ایجاد مشکل برای پیوند کلیه، تست‌های متابولیک خون و ادرار شامل بررسی هایپر اگزالوری پیش از پیوند کلیه در بیماران با سابقه سنگ کلیه یا نفروکلسینوز توصیه می‌شود (۳). در بررسی‌های اولیه به علت تکرار سنگ کلیه برای بیمارمان انجام شد و متناسبانه نتیجه به نفع هایپر اگزالوری اولیه وجود نداشت. میزان اگزالت سرم در

REFERENCES

1. Marques S, Santos S, Fremin K, Fogo AB. A Case of Oxalate Nephropathy: When a Single Cause Is Not Crystal Clear. *Am J Kidney Dis* 2017;70:722-724.
2. Cochat P, Rumsby G. Primary hyperoxaluria. *N Engl J Med* 2013;369:649-58.
3. Rios JFN, Zuluaga M, Higuita LMS, Florez A, Bello-Marquez DC, Aristizábal A, et al. Primary hiperoxaluria diagnosed after kidney transplantation: report of 2 cases and literature review. *J Bras Nefrol* 2017;39:462-466. [In English, Portuguese]
4. Naderi G, Tabassomi F, Latif A, Ganji M. Primary hyperoxaluria type 1 diagnosed after kidney transplantation: The importance of pre-transplantation metabolic screening in recurrent urolithiasis. *Saudi J Kidney Dis Transpl* 2015;26:783-5.
5. Spasovski G, Beck BB, Blau N, Hoppe B, Tasic V. Late diagnosis of primary hyperoxaluria after failed kidney transplantation. *Int Urol Nephrol* 2010;42:825-9.
6. Madiwale C, Murlidharan P, Hase NK. Recurrence of primary hyperoxaluria: an avoidable catastrophe following kidney transplant. *J Postgrad Med* 2008;54: 206-8.
7. Malakoutian T, Asgari M, Houshmand M, Mohammadi R, Aryani O, Mohammadi Pargoo E, et al. Recurrence of primary hyperoxaluria after kidney transplantation. *Iran J Kidney Dis* 2011;5:429-33.
8. Alsuwaide A, Hayat A, Alwakeel JS. Oxalosis Presenting as Early Renal Allograft Failure. *Saudi J Kidney Dis Transpl* 2007;18:253-6
9. Lorenzo V, Torres A, Salido E. Primary hyperoxaluria. *Nefrologia* 2014;34:398-412. [In English, Spanish]
10. Hoppe B, Langman CB. A United States survey on diagnosis, treatment, and outcome of primary hyperoxaluria. *Pediatr Nephrol* 2003;18:986-91.
11. Hoppe B, Kemper MJ, Bökenkamp A, Portale AA, Cohn RA, Langman CB. Plasma calcium oxalate supersaturation in children with primary hyperoxaluria and end-stage renal failure. *Kidney Int* 1999;56:268-74.